कीटान् पिपीलिकान् सर्पान् मेषान् मृगपक्षिणः । किल्विषं सुबहुप्राप्ताः किंस्विदेषां प्रतिक्रिया । ५९५
ततो देवगणाः सर्व्वे ऋषयश्च तपोधनाः । पितरश्च महाभागाः पूजयन्ति स्म तं मुनिं ।
॥ शक्र उवाच ॥ कुरुक्षेत्रं गयां गङ्गां प्रभासं पुष्कराणि च । एतानि मनसा ध्यात्वा अवगाहेत्ततो जलं ।
तथा मुच्येत पापेन राहुणा चन्द्रमा यथा । त्र्यहं स्नातः स भवति निराहारश्च वर्त्तते ।
स्पृशते यो गवां पृष्ठं बालधिञ्च नमस्यति । ततो विद्युत्प्रभो वाक्यमभ्यभाषत वासवं ।
अयं सूक्ष्मतरो धर्म्मस्तन्निबोध शतक्रतो । घृष्टो वटकषायेन अनुलिप्तः प्रियङ्गुना । ५९०
क्षीरेण षष्टिकान् भुक्त्वा सर्व्वपापैः प्रमुच्यते । श्रूयताञ्चापरं गुह्यं रहस्यमृषिचिन्तितं ।
श्रुतं मे भाषमाणस्य स्थाणोः स्थाने बृहस्पतेः । रुद्रेण सह देवेश तन्निबोध शचीपते ।
पर्व्वतारोहणं कृत्वा एकपादो विभावसुं । निरीक्षेत निराहार ऊर्द्ध्वबाहुः कृताञ्जलिः ।
तपसा महता युक्त उपवासफलं लभेत् । रश्मिभिस्तापितो ऽर्कस्य सर्व्वपापमपोहति ।
ग्रीष्मकाले तथा शीते एवं पापमपोहति । ततः पापात् प्रमुक्तस्य द्युतिर्भवति शाश्वती । ५९५
तेजसा सूर्य्यवद्दीप्तो भ्राजते सोमवत्पुनः । मध्ये त्रिदशवर्गस्य देवराजः शतक्रतुः ।
उवाच मधुरं वाक्यं बृहस्पतिमनुत्तमं । धर्म्मगुह्यन्तु भगवन् मनुष्याणां सुखावहं ।
सरहस्यांश्च यान् दोषांस्तान् यथावदुदीरय ।
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ अतिमेहन्ति ये सूर्य्यमनिलं द्विषते च ये । हव्यवाहं प्रदीप्तञ्च समिधं ये न जुह्वति ।
बालवत्साञ्च ये धेनुं दुहन्ति क्षीरकारणात् । तेषां दोषान् प्रवक्ष्यामि तान्निबोध शचीपते । ५९०
भानुमाननिलश्चैव हव्यवाहश्च वासव । लोकानां मातरश्चैव गावः सृष्टाः स्वयम्भुवा ।
लोकांस्तारयितुं शक्र मर्त्येष्वेतेषु देवताः । सर्व्वे भवन्तः शृण्वन्तु एकैकं धर्म्मनिश्चयं ।
वर्षाणि षडशीतिन्तु दुर्व्वृत्ताः कुलपांसनाः । स्त्रियः सर्व्वाश्च दुर्व्वृत्ताः प्रतिमेहन्ति या रविं ।
अनिलद्वेषिणः शक्र च्यवन्ते गर्भतः प्रजाः । हव्यवाहस्य दीप्तस्य समिधं ये न जुह्वति ।
अग्निकार्य्येषु वै तेषां हव्यं नाश्नाति पावकः । क्षीरन्तु बालवत्सानां ये पिबन्तीह मानवाः । ५९५
न तेषां क्षीरपाः केचिज्जायन्ते कुलवर्द्धनाः । प्रजाक्षयेण युज्यन्ते कुलवंशक्षयेण च ।
एवमेतत् पुरा दृष्टं कुलवृद्धैर्द्विजातिभिः । तस्माद्वर्ज्यानि वर्ज्यानि कार्य्यं कार्य्यञ्च नित्यशः ।
भूतिकामेन मर्त्येन सत्यमेतद्ब्रवीमि ते । ततः सर्व्वे महाभागा देवताः समरुद्गणाः ।
ऋषयश्च महाभागाः पृच्छन्ति स्म पितॄंस्ततः । पितरः केन तुष्यन्ति मर्त्यानामत्र वेतरां ।
अक्षयञ्च कथं दानं भवेच्चैवौर्द्ध्वदेहिकं । आनृण्यं वा कथं मर्त्या गच्छेयुः केन कर्म्मणा । ५९०
एतदिच्छामहे श्रोतुं परं कौतूहलं हि नः ।
॥ पितर ऊचुः ॥ न्यायतो वै महाभागाः संशयः समुदाहृतः । श्रूयतां येन तुष्यामो मर्त्यानां साधुकर्म्मणां ।
नीलषण्डप्रमोक्षेण अमावास्यां तिलोदकैः । वर्षासु दीपकैश्चैव पितॄणामनृणो भवेत् ।
अक्षयं निर्व्वलीकञ्च दानमेतन्महाफलं । अस्माकं परितोषश्च अक्षयः परिकीर्त्यते ।